

IV MEĐUNARODNI KONGRES ZA SPECIJALNU PEDAGOGIJU U BEČU

Od 24. do 27. rujna 1969. održan je u zgradi Filozofskog fakulteta Bečkog sveučilišta IV međunarodni kongres za specijalnu pedagogiju. Kongres je organiziralo društvo »Internationale Heilpädagogische Gesellschaft« koje ima sjedište u Beču, a okuplja prvenstveno zemlje njemačkog jezičnog područja. Taj uži regionalni karakter društva-organizatora prilično se adekvatno odrazio u nacionalnom sastavu aktivnih učesnika kongresa: Oko 73 posto od 48 referata, određenih za plenarne sjednice, prijavili su, odnosno održali, autori iz Austrije, SR Njemačke, DR Njemačke i Švicarske, dok su autori iz dvostruko većeg broja drugih zemalja (Čehoslovačke, Grčke, Japana, Jugoslavije, Mađarske, Portugala, Sovjetskog Saveza i Švedske) sudjelovali samo s oko 27 posto prijavljenih, odnosno održanih referata; odnos u korist prvih četiriju zemalja još je jače došao do izražaja u programima kongresnih sekcija za probleme pojedinih specijalnosti.

Grad s bogatom duhovnom baštinom na području specijalnog odgoja, odakle su u prošlosti dolazili brojni poticaji i smjernice za razvoj specijalnog školstva u ovom dijelu Evrope, vrlo je dobro odgovorao kao domaćin jednog stručno-naučnog skupa kakav je bio taj kongres. Predsjednik Austrijske Republike Franz Jonas, koji je u svojstvu pokrovitelja osobno otvorio kongres, samo je potvrdio kontinuitet tradicionalnog interesa svoje zemlje za tu problematiku.

Kako po svojoj tematici, tako i s obzirom na obuhvaćene kategorije oštećenosti, taj je kongres imao obilježje općeg specijalno-pedagoškog kongresa. Iz širokog kruga pitanja, koja su u manje ili više prezentiranih radova bila predmetom raspravljanja na plenarnim sjednicama, mogu se izdvojiti slijedeće teme, odnosno tematske cjeline:

1. Specijalno pedagoški aspekti komuniciranja s rodbinom mentalno retardirane djece (Schomburg, Hannover);
2. Mentalno retardirane osobe u očima socijalne okoline (Bracken, Marburg-Lahn);
3. Psihološko-higijenski aspekti procesa učenja u ranom djetinjstvu (Schmidt-Kollmer, Berlin);
4. Uloga psihologa u dijagnozi organskih smetnji mozga sa stanovišta liječnika (Harbauer, Frankfurt-Main);
5. Problemi učenja, terapije i rehabilitacije djece sa somatopsihičkim oštećenjima (Jirasek Prag; König, Bern; Lempp, Tübingen; Löwe, Heidelberg; Ingberg, Švedska; Fernau-Horn, München);
6. Smetnje u ponašanju (Schmidt, Köln; Hirai, Tokio);
7. Seksualni odgoj u specijalnoj školi (Grassel, Rostock);

8. Uloga psihofarmaka u terapiji (Lempp, Tübingen; Peltz, Hamburg; Corboz, Zürich; Rett, Beč; Brüster, Düsseldorf);

9. Obrazovanje specijalnih pedagoga (Edelsberger, Prag; Beschel, Dortmund; Falt, Delmenhorst; Neumüller, Istočni Berlin; Knapp, Beč; Leite da Costa, Lisabon; Allies, Budimpešta);

10. Pojam, predmet i struktura specijalne pedagogije te njeno razgraničenje prema psihoterapiji i dječjoj psihijatriji (Friedemann, Biel; Bleidick, Hamburg; Becker, Istočni Berlin; Kaliban, Prag; Spiel, Beč; Bach, Mainz; Kluge, Dortmund).

S jugoslavenske su strane na plenumu kongresa podnesena dva referata i to: »Socijalna obrada slučaja (case work) u utvrđivanju i rehabilitaciji hendikepirane djece« (Mašović, Zagreb) i »Komparativno ispitivanje adaptacije omladine oštećena vida« (Stančić-Tonković-Zovko, Zagreb).

Vrlo opsežan rad obavile su na svojim posebnim sjednicama kongresne sekcije za probleme pojedinih kategorija osoba sa smetnjama u razvoju. U sekcijama je ukupno podneseno više od 80 referata i koreferata.

Nije bila svrha da se na kongresu donose bilo kakve preporuke ili rezolucije, već da se saopće praktična iskustva te rezultati teoretskog i istraživačkog rada u oblasti specijalne pedagogije i na srodnim znanstvenim područjima. Diskusije o podnesenim referatima gotovo uopće nije bilo. Treba istaći da se i na ovom kongresu mogao jasno osjetiti trend postepenog napuštanja prakse spekulativno-filozofskih traktata o problemima specijalne pedagogije u korist obrade tih problema na temelju sistematskog empirijskog istraživanja. Kongresni materijali bit će objavljeni u posebnoj publikaciji.

Za vrijeme kongresa prikazano je nekoliko defektoloških filmova, a bila je priređena i izložba defektološke literature te specifičnih medikamenata i medicinskih instrumenata.

Kongresu je prisustvovala relativno brojna jugoslavenska delegacija, unutar koje i šest predstavnika Visoke defektološke škole Sveučilišta u Zagrebu.

Dr Franjo Tonković